

YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN QUẢN LÝ ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC TRẺ Ở CÁC TRƯỜNG MẦM NON TRONG BỐI CẢNH ĐỔI MỚI GIÁO DỤC HIỆN NAY

Phạm Thuý Hà¹

Tóm tắt. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý hoạt động giáo dục góp phần thực hiện đổi mới giáo dục nói chung, đổi mới phương pháp giáo dục mầm non nói riêng. Giáo dục mầm non là mắt xích đầu tiên trong việc thực hiện nhiệm vụ đào tạo nguồn nhân lực cho đất nước. Bài viết này đề cập tới các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ ở các trường mầm non giúp cho việc lựa chọn các giải pháp quản lý phù hợp với bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay.

Từ khóa: Quản lý, ứng dụng công nghệ thông tin, trường mầm non.

1. Đặt vấn đề

Ngày nay công nghệ thông tin đang phát triển mạnh mẽ, được ứng dụng rộng rãi ở trong nhiều lĩnh vực khác nhau, trong đó có nghiên cứu khoa học, công nghệ và giáo dục. Trong giáo dục, công nghệ thông tin là một công cụ hiệu quả để hỗ trợ hoạt động dạy học, đổi mới phương pháp dạy và học, hỗ trợ đổi mới quản lý giáo dục, góp phần nâng cao hiệu quả và chất lượng giáo dục. Đặc điểm nhận thức của trẻ mầm non khác với các lứa tuổi học sinh khác đó là quá trình lĩnh hội kiến thức của trẻ chủ yếu từ trực quan. Chính vì vậy việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ mầm non hết sức quan trọng vì nó là công cụ giúp các giáo viên tạo ra được các hình ảnh, âm thanh, trò chơi một cách dễ dàng nhờ ứng dụng đa phương tiện. Tuy vậy, thực trạng giáo viên mầm non hiện nay, trình độ công nghệ thông tin, điều kiện và niềm say mê ứng dụng công nghệ thông tin rất khác nhau. Do đó khả năng, mức độ ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ rất khác nhau trong mỗi nhà trường mầm non. Điều này đòi hỏi các nhà quản lý trường mầm non phải có những biện pháp thúc đẩy ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường phù hợp với yêu cầu, điều kiện của giáo viên mới có thể mang lại hiệu quả cao trong việc ứng dụng công nghệ thông tin trong các hoạt động của nhà trường nói chung và hoạt động giáo dục nói riêng.

Trong những năm qua, việc ứng dụng công nghệ thông tin ở các trường mầm non đã đạt được những kết quả nhất định. Giáo viên đã ứng dụng công nghệ thông tin để tạo ra các đồ dùng dạy học, soạn giảng giáo án, giáo án điện tử, xây dựng kho học liệu điện tử, thực hiện các chủ đề giáo dục... đây là những việc rất thiết thực giúp các giáo viên thực hiện nhiệm vụ giáo dục hiệu quả hơn. Trường đã có đội ngũ cán bộ quản lý trẻ, có kỹ năng ứng dụng tốt công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục. Cơ sở vật chất, thiết bị công nghệ thông tin (máy tính, phần mềm, mạng Lan...) tương đối đầy đủ. Tuy nhiên, còn một số cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên nhận thức về quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ còn chưa sâu, khả năng sử dụng máy tính và các phần mềm hỗ trợ hoạt động giáo dục trẻ còn yếu. Cơ sở vật chất sư phạm để ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường còn chưa đồng bộ. Hệ thống mạng Lan về các phòng học còn yếu. Đặc biệt, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ còn mang tính tự phát, thiếu chỉ đạo thống nhất, mức độ ứng dụng còn khá đơn giản. Để nâng cao hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ hiệu quả, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay, đòi hỏi các nhà quản lý cần có những biện pháp cụ thể, khoa học, phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường [1].

Ngày nhận bài: 07/02/2024. Ngày nhận đăng: 21/04/2024.

¹ Trường Cao đẳng Sư phạm Lạng Sơn

Tác giả liên hệ: Phạm Thuý Hà. Địa chỉ e-mail: hahuals74@gmail.com

2. Yêu cầu đổi mới giáo dục mầm non trong bối cảnh đổi mới giáo dục

Giáo dục Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu, kết quả to lớn, góp phần quan trọng vào thắng lợi của công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tuy nhiên, trong quá trình phát triển, giáo dục đã bộc lộ những yếu kém, bất cập, trong đó có những vấn đề gây bức xúc xã hội kéo dài, chưa đáp ứng được yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập quốc tế. Những đổi mới giáo dục trong thời gian qua thiếu đồng bộ, còn chắp vá; nhiều chính sách, cơ chế, giải pháp về giáo dục đã từng có hiệu quả, nay trở nên không còn phù hợp với giai đoạn phát triển mới của đất nước, cần được điều chỉnh, bổ sung.

Đổi mới giáo dục mầm non và đổi mới chương trình giáo dục mầm non là tất yếu trong xu hướng đổi mới của giáo dục và đào tạo nói chung. Đây là xu hướng tất yếu phù hợp với điều kiện của đất nước và trình độ của giáo viên, góp phần nâng cao chất lượng của công tác giáo dục.

Quản lý trường mầm non là quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch của chủ thể quản lý đến tập thể cán bộ giáo viên để chỉnh họ tác động trực tiếp đến quá trình chăm sóc – giáo dục trẻ nhằm thực hiện mục tiêu giáo dục đối với từng độ tuổi và mục tiêu chung của bậc học. Quản lý nhóm/lớp là quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch của giáo viên đến trẻ nhằm thực hiện mục tiêu giáo dục đối với trẻ, thực chất của công tác quản lý nhóm/lớp của giáo viên mầm non là quản lý quá trình chăm sóc- giáo dục trẻ đảm bảo cho quá trình đó vận hành thuận lợi và có hiệu quả. Mỗi nhóm, lớp trong trường mầm non được coi như một tế bào của cơ thể nhà trường. Chất lượng giáo dục của từng nhóm lớp góp phần tạo nên chất lượng giáo dục chung cho nhà trường. Giáo viên mầm non vừa là chủ thể trực tiếp của quá trình chăm sóc và giáo dục trẻ vừa là chủ thể quản lý nhóm lớp/ lớp. Nâng cao chất lượng hiệu quả quản lý nhóm lớp là điều kiện quan trọng để đảm bảo chất lượng chăm sóc- giáo dục trẻ cũng như chất lượng quản lý trường mầm non.

Quản lý giáo dục mầm non còn nhiều yếu kém. Đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục bất cập về chất lượng, số lượng và cơ cấu; một bộ phận chưa theo kịp yêu cầu đổi mới và phát triển giáo dục, thiếu tâm huyết, thậm chí vi phạm đạo đức nghề nghiệp.

Điều kiện cho giáo dục mầm non chưa hiệu quả. Chính sách, cơ chế tài chính cho giáo dục mầm non chưa phù hợp. Cơ sở vật chất kỹ thuật còn thiếu và lạc hậu, nhất là ở vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn.

Đối với giáo dục mầm non, giúp trẻ phát triển thể chất, tình cảm, hiểu biết, thẩm mỹ, hình thành các yếu tố đầu tiên của nhân cách, chuẩn bị tốt cho trẻ bước vào lớp 1. Hoàn thành phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi vào năm 2020, nâng cao chất lượng phổ cập trong những năm tiếp theo và miễn học phí trước năm 2020. Từng bước chuẩn hóa hệ thống các trường mầm non. Phát triển giáo dục mầm non dưới 5 tuổi có chất lượng phù hợp với điều kiện của từng địa phương và cơ sở giáo dục [4].

Tiếp tục đổi mới và chuẩn hóa nội dung giáo dục mầm non, chú trọng kết hợp chăm sóc, nuôi dưỡng với giáo dục phù hợp với đặc điểm tâm lý, sinh lý, yêu cầu phát triển thể lực và hình thành nhân cách.

3. Quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ ở các trường mầm non

3.1. Tổ chức xây dựng kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ

Xây dựng kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ phải đảm bảo mục tiêu, kế hoạch năm học của nhà trường. Nhà trường cần đánh giá thực trạng, nhu cầu, định hướng hướng ứng dụng công nghệ thông tin để xây dựng kế hoạch.

Vào đầu năm học, Hiệu trưởng nhà trường căn cứ các nguyên tắc trên để xây dựng kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin trong năm học và xây dựng những nội dung cụ thể về ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ.

Ban giám hiệu nhà trường cùng giáo viên nghiên cứu và thống nhất những nội dung ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ mầm non để toàn thể cán bộ, giáo viên trong trường nắm được yêu cầu, mục tiêu, phương pháp và hình thức ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ đạt được hiệu quả cao nhất. Sau đó, lập kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ của toàn trường và chỉ đạo lập kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin ở từng khối, lớp. Giáo viên lập kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin cụ thể ở từng lớp để đảm bảo thực hiện tốt ứng dụng công nghệ thông tin phù hợp với chương trình giáo dục theo độ tuổi.

Ban giám hiệu nhà trường xây dựng kế hoạch huy động kinh phí và tiến hành đầu tư, mua sắm bổ sung, lắp đặt và bảo dưỡng các phương tiện, thiết bị phục vụ cho hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục của giáo viên như: lắp đặt hệ thống máy vi tính, đầu DVD, ti vi màn hình rộng, màn chiếu, máy Projector, bảng thông minh, hệ thống mạng Lan, mạng internet, wifi... để hỗ trợ tốt cho hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ.

Tổ chức các điều kiện để giáo viên ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục thuận lợi như phòng học, các thiết bị hỗ trợ cho ứng dụng công nghệ thông tin hiện đại, có hạn chế tiếng ồn, hoặc có phòng học ứng dụng công nghệ thông tin riêng với thiết bị hiện đại, đa dạng giúp giáo viên có thể cho học sinh tiếp cận với nhiều phương pháp và hình thức tổ chức “Đổi mới, sáng tạo trong dạy và học” [5].

Ban giám hiệu nhà trường tổ chức bồi dưỡng kỹ năng tin học cơ bản cho giáo viên và kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ để toàn thể giáo viên nắm được và có khả năng ứng dụng công nghệ thông tin trong việc tìm kiếm các tài liệu phục vụ hoạt động dạy học ở trên mạng internet, soạn các giáo án điện tử, sử dụng các phần mềm chỉnh sửa ảnh, làm video, sử dụng các trang thiết bị dạy học hiện đại để nâng cao chất lượng giáo dục trẻ trong nhà trường.

Mỗi một khối chuyên môn, Tổ trưởng cần xây dựng các hoạt động có liên quan chặt chẽ tới việc thực hiện các mục tiêu ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ, đồng thời trên cơ sở đó tổ chức thực hiện, giám sát và đánh giá việc thực hiện các mục tiêu đã đặt ra, trong điều kiện cụ thể có thể điều chỉnh các hoạt động sao cho phù hợp.

3.2. Tổ chức triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ

Hiệu trưởng nhà trường chỉ đạo chung, tổ chức các hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường theo kế hoạch đã xây dựng, tập trung công tác chỉ đạo đến từng khâu, từng phần cụ thể như:

- Phân công cho bộ phận chuyên môn, giáo viên chủ động tự bồi dưỡng nâng cao kiến thức về công nghệ thông tin để khai thác thông tin từ mạng Internet, sử dụng các phần mềm hỗ trợ phục vụ việc thiết kế bài giảng điện tử, ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ một cách linh hoạt, phù hợp.

- Tổ chức cho giáo viên thực hiện các chuyên đề hướng dẫn thực hành các công cụ hỗ trợ soạn bài giảng điện tử, hướng dẫn khai thác thông tin trên mạng, hướng dẫn tạo thư viện đồ dùng, hướng dẫn tạo kho học liệu mở. Đảm bảo 100% giáo viên của nhà trường đều được tiếp cận với các công cụ (phần mềm) hỗ trợ soạn giảng.

- Tổ chức cho các tổ, khối chuyên môn tập trung xây dựng cơ sở dữ liệu cho hệ thống bài giảng điện tử, kho học liệu mở, kho đồ dùng.

Ban giám hiệu, các Tổ trưởng chuyên môn xây dựng kế hoạch dự giờ, kiểm tra việc quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ như về chất lượng bài dạy, phân bố thời gian, hình thức tổ chức dạy học. Cán bộ quản lý trường có kế hoạch hướng dẫn, chỉ đạo chung cho giáo viên về quy trình quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ. Tổ chức các hoạt động dự giờ của các hoạt động có ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ, sau đó tiến hành đánh giá rút kinh nghiệm.

- Tổ chức các buổi họp trao đổi kinh nghiệm trong toàn trường, tổng hợp các ý kiến từ đội ngũ giáo viên đã tiến hành ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ, đánh giá những ưu điểm và tồn tại để tìm giải pháp khắc phục khó khăn, khắc phục tồn tại (nếu có), tiếp tục nhân rộng và triển khai những kinh nghiệm có nhiều ưu điểm, nhiều hiệu quả để giáo viên tiếp tục phát huy và phát triển thành phong trào ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ một cách tự nhiên, tích cực.

- Triển khai các phong trào thi đua lấy việc thực hiện hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ làm mục tiêu khen ngợi, khích lệ. Từ đó có thể động viên được đội ngũ giáo viên tích cực, hăng hái tham gia và chủ động khai thác ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động giáo dục trẻ mầm non.

3.3. Chỉ đạo ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ

Khi cán bộ quản lý tiến hành chỉ đạo việc quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ phải định hướng cho giáo viên tuân thủ các nguyên tắc ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục

một cách phù hợp đối với từng nội dung kiến thức có trong hoạt động. Để làm được điều này, cán bộ quản lý hướng dẫn giáo viên những công việc sau:

- Tìm hiểu nội dung của từng hoạt động, môn học, xác định mục tiêu, soạn giáo án.
- Xác định phần nào, nội dung nào của bài cần sự hỗ trợ của công nghệ thông tin. Thu thập và xử lý chi tiết các tư liệu liên quan đến bài dạy.
- Việc chỉ đạo phải được thực hiện thường xuyên, có sự định hướng kịp thời.
- Kết quả: Đảm bảo sự chính xác về kiến thức, hình thức trình bày bài giảng trực quan, khoa học có sự cân đối giữa yếu tố công nghệ và yếu tố sư phạm.
- Cán bộ quản lý chỉ đạo giáo viên ứng dụng công nghệ thông tin trong các hoạt động đánh giá sự phát triển trí tuệ và thể chất của trẻ. Giáo viên phải tìm hiểu nghiên cứu và hướng dẫn trẻ có thể sử dụng các phần mềm giúp trẻ tự học và phối hợp phụ huynh trong việc dạy trẻ sử dụng và học tập trên các Website và phần mềm phù hợp với chương trình giáo dục theo lứa tuổi của trẻ.
- Cán bộ quản lý thường xuyên kiểm tra, đánh giá định kỳ hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ. Thường xuyên kiểm tra năng lực ứng dụng công nghệ thông tin của giáo viên thông qua dự giờ thăm lớp, thông qua sinh hoạt chuyên môn, đánh giá sự phát triển trí tuệ và thể chất của trẻ.

3.4. Kiểm tra, đánh giá ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ

Để quản lý chặt chẽ và có hiệu quả việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ ở trường mầm non theo đúng kế hoạch đã xây dựng của nhà trường. Cán bộ quản lý cần thực hiện tốt công tác kiểm tra, đánh giá ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ. Kiểm tra, đánh giá là công việc rất quan trọng, phải được thực hiện thường xuyên đảm bảo khách quan, công bằng, chính xác.

Kiểm tra tiến độ thực hiện của kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ đối với từng giáo viên.

Kiểm tra, đánh giá việc thiết kế bài giảng điện tử với các tiêu chí đánh giá tập trung vào yếu tố chất lượng, hiệu quả.

Kiểm tra các giờ dạy của giáo viên theo kế hoạch có ứng dụng công nghệ thông tin để đánh giá mức độ ứng dụng công nghệ thông tin, tính hiệu quả và tác dụng của công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ mầm non.

Kiểm tra các điều kiện về cơ sở vật chất, trang thiết bị giáo dục hiện đại nhằm đánh giá khả năng đáp ứng của thiết bị đối với kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin đã xây dựng, từ đó sẽ có kế hoạch bổ sung thiết bị, bổ sung đồ dùng cho phù hợp với nhu cầu thực tiễn.

Kiểm tra tần suất sử dụng kho học liệu mở, kho đồ dùng... đánh giá các tư liệu được sử dụng nhiều, tìm hiểu nguyên nhân các tư liệu chưa được nhiều giáo viên khai thác sử dụng. Nếu là tư liệu kém hiệu quả thì cần chỉ đạo và tổ chức xây dựng lại tư liệu đó và thực hiện gỡ bỏ tư liệu kém hiệu quả và thay thế bằng tư liệu mới.

Kiểm tra, đánh giá ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ với mục đích đặt ra các tiêu chí đánh giá chất lượng và hiệu quả quá trình quản lý ứng dụng công nghệ thông tin của giáo viên.

Cuối mỗi đợt đánh giá sau khi kiểm tra, nhà trường cần có cơ chế khen thưởng hoặc ghi nhận khen thưởng phù hợp nhằm động viên, khích lệ giáo viên tích cực hăng hái ứng dụng công nghệ thông tin đem lại hiệu quả cao trong đổi mới phương pháp giáo dục mầm non. Mặt khác cần đảm bảo tính công khai, công bằng trong việc đánh giá giáo viên triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục mầm non tránh được bệnh thành tích, hoặc triển khai chiếu lệ, qua loa không thực sự vào cuộc.

3.5. Quản lý các điều kiện ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ

Việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ ở trường mầm non phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố: Cơ chế, chính sách; nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, điều kiện CSVC; năng lực chuyên môn của giáo viên... đòi hỏi các nhà quản lý phải quan tâm quản lý các điều kiện ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ.

Nhận thức của các cơ quan quản lý và các cơ sở giáo dục trong việc chỉ đạo triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong trường mầm non có ảnh hưởng rất lớn đến hiệu quả của việc ứng dụng công nghệ thông tin. Quán triệt, tuyên truyền, nâng cao nhận thức, quan điểm về đường lối chính sách của Đảng, của Nhà nước, của Bộ Giáo dục và Đào tạo, của UBND huyện Thường Tín, Phòng Giáo dục và Đào tạo Huyện và vai trò, lợi ích của việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý hoạt động giáo dục trẻ mầm non đến từng cán bộ, giáo viên, và phụ huynh học sinh là việc làm hết sức cần thiết để đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ mầm non.

Trước hết, nhà quản lý phải nắm chắc các quan điểm chỉ đạo của Đảng, Nhà nước về phát triển giáo dục, phát triển công nghệ thông tin trong nước và trong ngành giáo dục và đào tạo. Triển khai áp dụng công nghệ thông tin trong dạy và học, hỗ trợ đổi mới phương pháp giảng dạy, tích hợp ứng dụng công nghệ thông tin ngay trong mỗi môn học một cách hiệu quả và sáng tạo ở những nơi có điều kiện thiết bị tin học; xây dựng nội dung thông tin số phục vụ giáo dục; phát huy tính tích cực tự học, tự tìm tòi thông tin qua mạng Internet của người học; tạo điều kiện để người học có thể học ở mọi nơi, mọi lúc, tìm được nội dung học phù hợp; xóa bỏ sự lạc hậu về công nghệ và thông tin do khoảng cách địa lý đem lại. Cụ thể là [3]:

- + Khuyến khích giáo viên soạn bài trình chiếu, bài giảng điện tử và giáo án trên máy tính. Khuyến khích giáo viên trao đổi kinh nghiệm giảng dạy qua website của các cơ sở giáo dục và qua Diễn đàn giáo dục trên Website Bộ.

- + Triển khai mạnh mẽ công nghệ học điện tử (E-Learning). Tổ chức cho giáo viên soạn bài giảng điện tử E-Learning trực tuyến; tổ chức các khoá học trên mạng, tăng tính mềm dẻo trong việc lựa chọn cơ hội học tập cho người học.

- + Xây dựng trên Website Bộ các cơ sở dữ liệu và thư viện học liệu điện tử (gồm giáo trình và sách giáo khoa điện tử, đề thi trắc nghiệm, phần mềm thí nghiệm ảo, học liệu đa phương tiện, bài giảng, bài trình chiếu, giáo án của giáo viên, giảng viên). Tổ chức “sân chơi” trí tuệ trực tuyến miễn phí của một số môn học.

- + Việc hỗ trợ đổi mới phương pháp giảng dạy bằng ứng dụng công nghệ thông tin phải được thực hiện một cách hợp lý, tránh lạm dụng, tránh bệnh hình thức chỉ ứng dụng công nghệ thông tin tại một số giờ giảng trong cuộc thi, trong khi không áp dụng trong thực tế hàng ngày.

Trong công tác tổ chức, chỉ đạo việc ứng dụng công nghệ thông tin Hiệu trưởng cần phải chú trọng một số yêu cầu cần thiết: Tổ chức các điều kiện cho lớp học có ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ mầm non; tổ chức việc bồi dưỡng, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ công nghệ thông tin cho đội ngũ cán bộ giáo viên của đơn vị mình; tổ chức chỉ đạo các hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin theo tinh thần chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Sở Giáo dục và Đào tạo, Phòng Giáo dục và Đào tạo; chỉ đạo việc quản lý, khai thác sử dụng các phương tiện kỹ thuật, thiết bị hỗ trợ việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ mầm non.

Năng lực chuyên môn và năng lực sử dụng công nghệ thông tin của nhà quản lý sẽ tạo ảnh hưởng trực tiếp đến công tác quản lý, đặc biệt là quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động dạy học. Nhà quản lý luôn luôn phải cập nhật và làm chủ các kiến thức, kỹ năng cơ bản về công nghệ thông tin, từ đó có thể lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá việc thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động dạy học được hiệu quả.

Nhà quản lý giáo dục cần phải có kế hoạch cụ thể về việc trang bị các phương tiện hỗ trợ ứng dụng công nghệ thông tin, các thiết bị hiện đại hỗ trợ giáo viên trong việc thiết kế bài giảng, quản lý bài giảng. Do điều kiện thực tế hiện nay, Nhà nước chưa trang bị được một cách đầy đủ theo nhu cầu của việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục nên các cơ sở giáo dục mầm non cần linh hoạt, chủ động huy động các nguồn lực từ xã hội tham gia đầu tư và hỗ trợ phương tiện kỹ thuật để có thể triển khai tốt việc ứng dụng công nghệ thông tin tại nhà trường.

4. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ tại trường mầm non

4.1. Yếu tố khách quan

Nhận thức của các cấp quản lý nhà nước về vai trò và tầm quan trọng của việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ mầm non hết sức quan trọng. Từ chỉ đạo của các cấp quản lý nhà nước về giáo dục, cán bộ quản lý nhà trường sẽ dựa trên tình hình thực tế ở địa phương để xây dựng kế hoạch thực hiện sao cho đồng bộ và hiệu quả, giáo viên cũng sẽ xác định đây là nhiệm vụ quan trọng, là nhiệm vụ thúc đẩy, nâng cao chất lượng giáo dục, từ đó định hướng cho học sinh chủ động chuẩn bị các điều kiện, tâm thế cho việc ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục trẻ mầm non.

Giáo viên cùng với ban giám hiệu nhà trường cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền tới toàn thể các bậc phụ huynh học sinh và nhân dân địa phương tính ưu việt của việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ mầm non, để mọi người hiểu đúng và tham gia điều chỉnh con em trong việc khai thác công nghệ thông tin làm công cụ giáo dục tránh lạm dụng công nghệ thông tin để sử dụng vào việc khác việc giáo dục.

Việc phối hợp giữa nhà trường - gia đình - xã hội để đẩy mạnh ứng dụng

Công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ luôn được các nhà trường quan tâm nhưng thực tế về một số tác động của khách quan xã hội cũng ảnh hưởng không nhỏ đến hiệu quả của ứng dụng công nghệ thông tin. Nhà trường luôn chủ động và phối hợp tốt với gia đình trẻ trong việc định hướng hoạt động giáo dục có ứng dụng công nghệ thông tin, khai thác triệt để các thiết bị công nghệ thông tin của các gia đình để trẻ tham gia tốt vào hoạt động giáo dục, tuyên truyền để các bậc phụ huynh hiểu bản chất, tính quan trọng và yêu cầu cần thiết phải ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ mầm non.

Tuy nhiên vẫn còn đại đa số các gia đình ở khu vực nông thôn vẫn còn rất khó khăn, chưa thể có điều kiện được tiếp cận với công nghệ thông tin một cách đầy đủ, nhiều gia đình chưa có khả năng chi trả mua thiết bị công nghệ thông tin, nối mạng Internet... dẫn đến học tình trạng trẻ mầm non có điều kiện không đồng đều, thiếu đồng bộ. Mặt khác mặt trái của xã hội hiện đại, hội nhập còn khá nhiều điều mà các nhà quản lý giáo dục còn đang trăn trở như tệ nạn xã hội xâm nhập đến tận thôn, xóm, bản làng, dịch vụ công nghệ thông tin tại một số nơi gây tác động xấu đến việc giáo dục trẻ em khi không sử dụng công nghệ thông tin đúng mục đích, còn nhiều nơi cung cấp dịch vụ công nghệ thông tin chủ yếu là trò chơi bạo lực, trò chơi sát phạt về kinh tế...

Từ một số tác động không nhỏ trong mối quan hệ nhà trường - gia đình - xã hội đó sẽ phần nào bị cản trở trong việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ ở trường mầm non.

4.2. Yếu tố chủ quan

Nhận thức của cán bộ giáo viên, nhân viên nhà trường về ứng dụng công nghệ thông tin trong trường mầm non và tầm quan trọng của việc quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường nhằm hướng tới nâng cao chất lượng quản lý, giáo dục, tính cạnh tranh với các trường mầm non khác trên địa bàn có ảnh hưởng lớn đến quá trình ứng dụng và quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong các trường mầm non. Nếu như cán bộ giáo viên, nhân viên của nhà trường chưa coi trọng việc ứng dụng và quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường thì hiệu quả của việc ứng dụng công nghệ thông tin trong trường mầm non sẽ không cao.

Năng lực quản lý của cán bộ quản lý trường mầm non trong việc quản lý nhà trường nói chung và quản lý hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường nói riêng. Người cán bộ quản lý trường mầm non có kiến thức về chuyên môn, năng lực quản lý cao sẽ điều hành tốt các hoạt động của trường mầm non. Đồng thời, những người quản lý có kinh nghiệm sẽ chia sẻ học tập, trao đổi kinh nghiệm ứng xử, giải quyết các tình huống trong công tác quản lý trường học góp phần đẩy mạnh, thực hiện có hiệu quả các phong trào thi đua trong trường học, khuyến khích, động viên, tạo cơ hội để đội ngũ cán bộ quản lý mầm non tự học và sáng tạo nâng cao năng lực quản lý của mỗi cá nhân để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Và nếu như cán bộ quản lý có kiến thức và kỹ năng cơ bản về công nghệ thông tin: các kiến thức cơ bản về cấu tạo

máy tính, hệ điều hành thông dụng, sử dụng internet, biết sử dụng các phần mềm quản lý nhà trường sẽ giúp cho hoạt động quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường được hiệu quả hơn.

Năng lực chuyên môn của giáo viên có ảnh hưởng tới việc ứng dụng công nghệ thông tin. Trong mỗi thời kỳ, luôn có một bộ phận cán bộ giáo viên do tuổi tác, do trong lịch sử chưa được học tập một cách bài bản về công nghệ thông tin trong trường sư phạm nên sẽ dẫn đến tình trạng ngại học, ngại tìm hiểu về công nghệ thông tin dẫn đến sẽ hạn chế phần nào đối với kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục mầm non. Năng lực của bộ phận phụ trách kỹ thuật về công nghệ thông tin để điều hành mạng LAN, Website, bảo trì, cài đặt các thiết bị phần cứng và phần mềm cơ bản. Cán bộ phụ trách kỹ thuật có thể là giáo viên hoặc nhân viên kiêm nhiệm nhưng cần có đủ kiến thức, kỹ năng để xử lý các công việc thường xuyên như: điều hành mạng LAN, quản trị Website, cài đặt các phần mềm mới, diệt virus, sửa chữa một số lỗi hỏng hóc nhỏ của máy tính. Nếu đội ngũ phụ trách kỹ thuật này không đủ kiến thức và kỹ năng xử lý các công việc thì chất lượng ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường không được cao.

Điều kiện về cơ sở vật chất đáp ứng đổi mới phương pháp có ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ mầm non. Đối với việc ứng dụng công nghệ thông tin sẽ đòi hỏi nhiều thiết bị dạy học hiện đại, nền khoa học công nghệ, phương tiện kỹ thuật số, cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin, mạng Internet, ... mà trong thực tế thì các trường mầm non luôn luôn khó khăn, thiếu thốn nhưng vẫn luôn khắc phục bằng nhiều biện pháp khác nhau.

5. Kết luận

Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ ở các trường Mầm non còn nhiều bất cập: Vẫn còn mang tính tự phát, thiếu tính đồng bộ, mức độ ứng dụng khá đơn giản, hiệu quả chưa cao, ... Nếu các cán bộ quản lý có các biện pháp quản lý khoa học, phù hợp với thực tiễn của nhà trường thì sẽ nâng cao được hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ, góp phần chất lượng giáo dục của nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Athanasios Drigas, Georgia Kokkalia với bài viết “ICTs in Kindergarten”.
- [2] Lại Thị Hương Giang (2020). Quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục trẻ ở các trường mầm non huyện Thường Tín, thành phố Hà Nội trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay, Luận văn Thạc sĩ, Học viện Quản lý giáo dục.
- [3] Chỉ thị số 29/2001/CT-BGD&ĐT của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, ngày 30/7/2001.
- [4] Chỉ thị số 55/2008/CT-BDGĐT ngày 30/9/2008 của Bộ Giáo dục và Đào tạo: Triển khai áp dụng công nghệ thông tin trong dạy và học, hỗ trợ đổi mới phương pháp giảng dạy, tích hợp ứng dụng công nghệ thông tin.
- [5] Nghị quyết số 29-NQ/TW của Ban chấp hành Trung ương 8, khoa XI “Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”.

ABSTRACT

Factors affecting the management of information technology application in children's education activities in preschools in the context of current educational innovation

The application of information technology in managing educational activities contributes to educational innovation in general and preschool education methods in particular. Preschool education is the first link in implementing the task of training human resources for the country. This article has mentioned factors affecting the management of information technology applications in educational activities. children in preschools helps to choose management solutions suitable to the current context of educational innovation.

Keywords: *Management, information technology application, preschool.*